

ÕIGUSKANTSLER

Adressaat	Teie	28.09.2011	nr
Aadress	Õiguskantsler	8.11.2011	nr 6-1/111375/1105541

Lõppvastus

Austatud

1. Vastuseks Teie pöördumisele, milles juhtisite tähelepanu enne ja pärast 1.01.2011 loodud osäühingute võimalikule ebavõrdsele kohtlemisele reservkapitali nõuete osas äriseadustiku (ÄS) § 160 lg 2 ja § 506 lg 4¹ alusel, teatan, et jõudsin järgmisele seisukohale.

Äriseadustiku nimetatud sätted ei näe praegu ega ole varem näinud ette enne ja pärast 1.01.2011 asutatud osäühingute ebavõrdset kohtlemist reservkapitali nõuete osas. Samuti ei ole nad vastuolus õigusselguse põhimõttega.

Kuna 12.11.2011 jõustub seadusemuudatus, millega ÄS § 506 lg 4¹ õigusselgust parandatakse, piirdun käesolevas menetluses Justiitsministeeriumi teavitamisega oma seisukohast.

2. Järgnevalt selgitan oma otsuse põhjuseid lähemalt.

I Asjaolud ja menetluse käik

1.1. Avaldus

3. Seoses euro kasutuselevõtuga tuli ümber vormistada äriühingute kroonides olev kapital (muuta põhikirja ja teha äriregistris kandemuudatus). Esitasitegi muutmiskandeavalduse koos uue põhikirja ja üldkoosoleku otsusega. Harju Maakohtu kohtunikuabi kandemäärusega jäeti Teie taotlus rahuldamata kahe puuduse tõttu. Kohtumääruse põhjenduste kohaselt ei olnud põhikirjas märgitud ÄS § 506 lg 4¹ järgi nõutavat reservkapitali moodustamise korda ega suurust.¹

¹ Teise puudusena oli osäühingu osakapitali vähendatud rohkem kui osakapitali senise suurusega võrreldes lähima võimaliku suuruseni, kuid see ei puutu käesoleva normikontrolli menetluse mõttes asjasse.

4. Seega sai Teile selgeks, et ÄS § 506 lg 4¹ näeb ette asutamise ajast sõltuvalt erinevad nõuded osahingul reservkapitalile.² Kandemääruse kohaselt pole enne 2011. a asutatud osahingul võimalik reservkapitali puudumist põhikirjaga sätestada. Samas on see võimalik 2011. a ja hiljem asutatud osahingutel. Seega leidsite, et seadus seab reservkapitali omamise kohustuse piiratud gruppidele, mis Teile hinnangul on vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega. Reservkapitali omamise kohustuse puudumine (nagu see on kehtestatud ÄS § 160 lõikes 2 alates 1.01.2011 kehtivas redaktsioonis) võib anda olulise konkurentsieelise reservkapitaliga osahingute ees, luues võimaluse investeerida suurema osa kasumist.

5. Lisaks võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisele olid Teile hinnangul nimetatud sätted ka puudulikult sõnastatud ja seepärast mitmeti tõlgendatavad ja vastuolus õigusselguse põhimõttega. Seetõttu Teile arvates antud kontekstis ei kaitse äriseadustik piisavalt riigivõimu omavoli eest.

1.2. Justiitsministri vastus teabe nõudmisele

6. Nagu Teile 4.10.2011 teatasin, pöördusin osahingul reservkapitali nõude küsimuses justiitsministri poole arvamuse saamiseks. Minister tunnistas oma 12.10.2011 vastuses, et on teadlik kirjas tõstatatud probleemist, ja kinnitas, et eelnõu väljatöötamise käigus ei olnud eesmärgiks enne ja pärast 2011. a loodud osahingute ebavõrdne kohtlemine. Ministri sõnul ei ole ÄS § 506 lg 4¹ eemärk kunagi olnud keelata enne 2011. a asutatud osahingutel otsustada, kas nad loobuvad reservkapitali kogumisest. Rakendussäte peaks andma juhise, kuidas toimida ja mis saab reservkapitalist, kui osahing mingit otsust vastu ei võta. Ministri arvates peaks säte sellist sisustamist võimaldama ka grammatiline tõlgendamine, kuna ÄS § 506 lg 4¹ sõnastus toob selgelt esile, et nimetatud sätteid kohaldatakse **osahingul reservkapitali suhtes**, kuid reservkapitalist loobumise otsuse tegemise keeldu ei tulene selgesõnaliselt ei ÄS § 506 lg-st 4¹ ega teistest selles lõikes viidatud ÄS sätetest.

7. Samas möönis justiitsminister, et õiguse rakendajates on tekitanud nimetatud ÄS säte segadust. Selle likvideerimiseks ja õigusselguse parandamiseks töötas ministeerium välja seaduse muutmise ettepaneku, millega täiendatakse ÄS § 506 lg-t 4¹ teise ja kolmanda lausega järgmises sõnastuses: **„Osanikud võivad võtta vastu otsuse kohustusliku reservkapitali moodustamise või suurendamise lõpetamise kohta. Vastava otsuse vastuvõtmisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 175 1. lõiget.“**

8. Nimetatud seadusemuudatus sisaldus seaduseelnõu nr 75 SE § 1 punktis 75.³ Eelnõu võeti Riigikogus vastu 12.10.2011. Kuna seaduses pole sätestatud teist tähtaega, jõustub see üldkorras ehk Eesti Vabariigi põhiseaduse (PS) § 108 järgi kümnendal päeval peale Riigi Teatajas avaldamist.⁴

² ÄS § 506 lg 4¹ on äriseadustikku lisatud rakendussättena nn konkurentsivõimelise osahingul regulatsiooni kehtestamisel, mis võeti vastu äriseadustiku muutmise seaduse eelnõuga nr 733 SE. Kättesaadav <http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems&emshelp=true&eid=992707&u=20111004102117>.

³ Äriseadustiku ja sellega seonduvate teiste seaduste muutmise seadus nr 75 SE. Kättesaadav <http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems&emshelp=true&eid=1375067&u=20111024104038>.

Nimetatud seadusemuudatusettepanek sisaldus juba 11.04.2011 algatatud seaduseelnõus nr 9 SE, kuid jäi seaduseelnõu kolmanda lugemise järel Riigikogus 15.06.2011 vastu võtmata vajaliku 51 poolthääle puudumise tõttu. Juba järgmisel päeval algatasid koalitsiooniparteid uuesti samasisulise seaduseelnõu nr 75 SE, mis seekord kogus vajaliku häälteenamuse (88 poolthäält).

⁴ Avaldatud RT I, 02.11.2011, 1 ja jõustub 12.11.2011.

II Asjakohased sätted

9. Äriseadustiku (enne 1.01.2011 kehtinud redaktsioon):

"§ 160. Reservkapital

[...]

(2) Reservkapitali suurus nähakse ette põhikirjas ja see ei või olla väiksem kui 1/10 osakapitalist.

[...]"

10. Äriseadustik (1.01.2011–11.11.2011 kehtiv redaktsioon):

"§ 160. Reservkapital

[...]

(2) Kui põhikirjas on ette nähtud reservkapitali moodustamine, siis ei või see olla väiksem kui 1/10 osakapitalist.

[...]"

§ 506. Käesoleva seadustiku kohaldamine äriühingutele

[...]

(4¹) Enne 2011. aasta 1. jaanuari asutatud osäühingute reservkapitali suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 139 lõike 1 punkti 7, § 156 lõike 3, § 160 lõike 2 ja § 199² lõike 4 sätteid enne 2011. aasta 1. jaanuari kehtinud redaktsioonis.

[...]"

11. Äriseadustiku (alates 12.11.2011 kehtiv redaktsioon):

"§ 506. Käesoleva seadustiku kohaldamine äriühingutele

[...]

(4¹) Enne 2011. aasta 1. jaanuari asutatud osäühingute reservkapitali suhtes kohaldatakse käesoleva seadustiku § 139 1. lõike punkti 7, § 156 3. lõike, § 160 2. lõike ja § 199² 4. lõike sätteid enne 2011. aasta 1. jaanuari kehtinud redaktsioonis. Osanikud võivad võtta vastu otsuse kohustusliku reservkapitali moodustamise või suurendamise lõpetamise kohta. Vastava otsuse vastuvõtmisele kohaldatakse käesoleva seadustiku § 175 1. lõiget.

[...]"

III Õiguskantsleri hinnang

12. Käesolevas asjas tuleb leida vastus küsimusele, kas ÄS § 160 lg 2 ja § 506 lg 4¹ võimaldavad enne ja pärast 2011. a asutatud osäühingute ebavõrdset kohtlemist, ning kui jah, siis hinnata sellise regulatsiooni põhjendatust. Kui aga ÄS § 160 lg 2 ja § 506 lg 4¹ enne ja pärast 2011. a asutatud osäühingute ebavõrdseks kohtlemiseks alust ei anna, tuleb anda hinnang nimetatud sätete õigusselguse ja sellega seotud riigivõimu omavoli ohu kohta.

3.1. Ebavõrdne kohtlemine

13. Avaldusealuses asjas jäeti osäühingu kandeavaldus Harju Maakohtu kohtunikuabi 27.09.2011 kandemäärusega rahuldamata. Rahuldamata jätmise üheks põhjuseks oli, et registreerimiseks

esitatud osäüingu põhikirjas ei olnud märgitud kandemääruse tõlgenduse kohaselt ÄS § 506 lg 4¹ ja § 160 lg 2 järgi nõutavat reservkapitali moodustamise korda ega suurust.⁵

14. Seega faktiliselt jäi osäüingu kandeavaldus registreerimata, sest osäühing oli asutatud enne ÄS viidatud rakendussättes (§ 506 lg 4¹) nimetatud tähtaega (1.01.2011) ega sisaldanud ÄS § 160 lg 2 varasema redaktsiooni järgi nõutud reservkapitali moodustamise korda ega suurust.

15. Samas justiitsminister eitab, et seadusandja oleks ÄS § 506 lg 4¹ puhul silmas pidanud sellele sättele kandemääruses antud tõlgendust. Ministri sõnul tuleneb ÄS § 506 lg 4¹ sõnastusest kohustus kohaldada sealviidatud ÄS sätteid enne 1.01.2011 kehtinud redaktsioonis varem asutatud osäühingute reservkapitali suhtes, mitte selliste osäühingute endi suhtes, nagu oli tõlgendatud kandemääruses. Justiitsministri arvates ei keela ükski säte varem asutatud osäühingutel teha reservkapitalist loobumise otsust.

16. Nõustun justiitsministri selgitusega, et ÄS § 506 lg 4¹ grammatiline tõlgendamine⁶ võimaldab jõuda järelduseni, et nimetatud säte ei laiene automaatselt kõigile enne 1.01.2011 asutatud osäühingutele, vaid et seda sätet kohaldatakse nende osäühingute seast vaid selliste suhtes, kellel on põhikirjas jäänud muutmata reservkapitali puudutavad sätted. Tegemist on kaheelemendilise normatiivse lausega, mille esimene lausepool „[e]nne 2011. aasta 1. jaanuari asutatud osäühingute reservkapitali suhtes“ on suunatud teatud liiki osäühingute reservkapitali reguleerimiseks, täpsustades eelnevalt, milliste osäühingute suhtes vastav regulatsioon laieneb.

17. Seega minu hinnangul on kuni 11.11.2011 kehtiva ÄS § 506 lg-s 4¹ sisalduval reeglil (milliseid ÄS norme millises redaktsioonis tuleb kohaldada) antud sätte sõnastusest tulenevalt kaks eeldust: tegemist peab olema enne 1.01.2011 asutatud osäühinguga ja sellisel osäühingul on olemas reservkapital. Seega kohaldub viidatud rakendussäte vaid enne 1.01.2011 asutatud osäühingu reservkapitalile, kui see on jätkuvalt olemas.

18. Samasugust järeldust, et ilma reservkapitalita osäühingutele ÄS § 506 lg-s 4¹ ei laiene, toetab ka ÄS kui terviku süstemaatiline tõlgendamine. Kui võrrelda ühelt poolt kehtivat ÄS § 160 lg-t 2 ning teiselt poolt viidatud ÄS § 506 lg 4¹ ja ÄS § 160 lg 2 (enne 2011. a kehtinud redaktsioonis), ilmneb, et uus regulatsioon näeb põhiosas ette reservkapitali vabatahtlikkuse. Tuleb silmas pidada, et vaidlusalune ÄS § 506 lg 4¹ on rakendussäte, mis on ette nähtud üleminekuks neile osäühingutele, kes pole veel jõudnud reservkapitaliga seonduvat muutmiskannet veel teha, või neile osäühingutele, kes ei soovigi seda teha.

19. Seega võib järeldada, et ka varem asutatud osäühingud, kes sarnaselt peale 1.01.2011 asutatud osäühingutele ei soovi reservkapitali moodustada, võivad selle jätta põhikirjas sätestamata ning sellisel juhul ei laiene neile ka ÄS § 506 lg 4¹ rakendussättes märgitud tagajärg. Seega on ühesugused võimalused reservkapitali moodustamiseks või moodustamata jätmiseks nii enne kui pärast 1.01.2011 asutatud osäühingutel ning õigusnormid selles osas nende ebavõrdseks kohtlemiseks alust ei anna.

20. Justiitsminister viitab ka, et ei selle ega ühegi teise ÄS sätte eesmärk pole kunagi olnud enne ja pärast 1.01.2011 asutatud osäühingute ebavõrdne kohtlemine. Seaduseelnõu 733 SE⁷

⁵ Teiseks oli osäüingu osakapitali vähendatud rohkem kui osakapitali senise suurusega võrreldes lähima võimaliku suuruseni, kuid see ei puutu käesoleva teabenõude mõttes asjasse.

⁶ Grammatilist tõlgendamist võib defineerida kui juriidilise teksti tähenduse ehk semantika selgitamist keele grammatikareeglite ehk süntaksi abil. – R. Narits. Õigusteaduse metodoloogia. Tartu 1997, lk 89-96.

⁷ Vt joonealune märkus nr 2.

materjalidest sellist seisukohta ei leia. Tõsi küll, seaduseelnõu seletuskirjas rõhutatakse mitmel pool, et eelnõu üheks peamiseks eesmärgiks on lihtsustada osaühingute asutamise korda (m.h asutada osaühinguid ilma sissemaksset tegemata jmt). Kuid mitte ainult – muudatused lihtsustavad ühtviisi ka toimivate osaühingute tegevusnõudeid (nt mitmed osanikke, juhatuse liikmeid ja võlausaldajaid puudutavad sätted). Reservkapitali regulatsiooni muudatusi selgitavates lõikudes pole osaühingu asutamisele otsesõnu viidatud. Vastupidi – vaatlusaluse ÄS § 506 lg 4¹ juures selgitatakse hoopis selgesõnaliselt, et „säte [on] vajalik osaühingutele, kes on loodud nt. 2010. aastal **ning** [minu rõhutus – I.T.] selle ühingu reservkapitali suurus ei ole seaduse jõustumise ajahetkel jõudnud veel ÄS § 160 lõikes 2 sätestatud tasemeni“.

21. Eelnevast järeldub, et ÄS § 506 lg 4¹ ei näe ette enne ja pärast 1.01.2011 asutatud osaühingute ebavõrdset kohtlemist reservkapitali nõuete osas. Sätte sisustamine vastupidiselt ei tulene ei nimetatud sätte sõnastusest eraldiseisvalt ega ole selliselt tuletatav ÄS § 160 lg-ga 2 koostoimes tõlgendamise tagajärjel. Samuti ei toeta sellist tõlgendust seadusandja tahe.

3.2. Õigusselgus

22. Ometigi, nagu justiitsminister tunnistas, on nimetatud sätte (kuni 11.11.2011 kehtivas redaktsioonis) rakendamisel selle tõlgendamisega kahetsusväärset tulnud ette probleeme, ja seda ilmselt juba üsna koheselt peale 1.01.2011 ÄS muutmise seaduse jõustumist.⁸ Ka käesoleva menetluse tingis just asjaolu, et hoolimata eespool esitatud järeldustest ÄS § 506 lg 4¹ sisu ühetähenduslikkuse kohta, valmistas normi rakendajale selle mõistmine seadusandja poolt taotletud viisil siiski raskusi. Kui raskused normi tõlgendamisel tulenevad seaduse sõnastusest, on tegemist õigusselguse probleemiga. Seega tuleb kontrollida tõlgendamiskasutusi normi rakendamisel ehk normi näivat mitmetähenduslikkust.

23. Kui õigustekst on mitmetähenduslik, tuleb seda tõlgendada ehk välja selgitada, millised on teksti võimalikud erinevad tähendused ning milline neist on tähendusvõimalustest on sobilik konkreetsel juhtumil. Näiteks võib teksti mitmetähenduslikkust põhjustada sõnade ja väljendite koht lauses.⁹ Käesoleval juhul on registriametniku jaoks normile selle tegelikust mõttest erineva tähenduse andmise tinginud normis suurt tähendust omava sõna „reservkapitali“ tähelepanuta jätmise ÄS § 506 lg 4¹ abstraktses faktilises koosseisus. Samas sellest ei saa järeldada, et norm ise oleks automaatselt õigusselgusetu, sest keegi pole kaitstud inimliku eksituse vastu õigusnormi rakendamisel. Riigikohus on leidnud, et isegi „[k]ohtunik nagu iga teinegi inimene võib eksida. Eeldusele, et on vajalik tagada kohtulahendite õigsuse kontroll, tugineb ka põhiseaduse § 24 lg-s 5 sätestatud edasikaebeõiguse instituut.“¹⁰ Seega tuleb järgnevalt analüüsida ÄS § 506 lg 4¹ vastamist õigusselguse põhimõttele, sõltumatult selle rakendamisest konkreetsel juhul.

24. Õigusselgus on põhiseadusest tulenev põhimõte, mis tähendab arusaadavust, määratust, definiitsust. Õigusselgus on vajalik selleks, et isikutel oleks võimalik aru saada, millised kohustused ja õigused õiguskorras eksisteerivad. Õigusaktid peavad olema sõnastatud piisavalt täpselt, et igäüks saaks aru, mida temalt nõutakse, mis on tema kohustused ning et riigi tegevus oleks piisavalt ette ennustatav. PS § 13 lg 2 kohaselt kaitseb seadus igäüht riigivõimu omavoli eest. See tähendab, et isiku põhiõigusi riivav õigusakt peab olema piisavalt määratletud. Riigikohus on tõlgendanud, et seadus ei tohi olla umbmäärane¹¹ ning et ebapiisav regulatsioon

⁸ Seda võib järeldada vastava parandusettepaneku esitamisest vaid 4 kuud peale nn konkurentsivõimelise osaühingu regulatsiooni jõustumist, s.t juba 1.04.2011 (vt joonealune märkus nr 3).

⁹R. Narits. Õigusteaduse metodoloogia. Tartu 1997, lk 93.

¹⁰ RKPJKo 09.04.2008, 3-4-1-20-07, p 18.

¹¹ RKPJKo 05.10.2000 – RT III 2000, 21, 232

põhiõiguste ja vabaduste piirangute kehtestamisel ei kaitse igähte riigivõimu omavoli eest.¹² Riigivõimu omavoli on välistatud, kui seaduse adreessaadil on seaduse teksti alusel võimalik piisava kindlusega selgusele jõuda, millist käitumist temalt nõutakse.¹³

25. Seega õiguselgus tähendab, et isik „peab saama – kui tarvis, siis asjakohase nõustamise abiga – asjaolusid arvestades mõistlikul määral ette näha tagajärgi, mida teatud tegevus võib kaasa tuua. Need tagajärjed ei pea olema absoluutse kindlusega ettenähtavad: kogemus näitab, et see on saavutamatu.“¹⁴ Igasugune seaduse ebaselgus ei tähenda tingimata põhiseadusevastasust, mh ei ole õiguselgusetusega tegemist normitehnilise puuduse korral, mis tõlgendamise teel on ületatav.¹⁵ „Normi määratletust ei tule hinnata konkreetse vaidluse poolte seisukohalt vaadatuna. Mõõdupuuk on normi adreessaadiks olev kujuteldav keskmiste võimetega isik.“¹⁶

26. Riigikohus on rõhutanud, et „põhiseaduses nõutav normi määratluse ehk õiguselguse aste ei ole kõikide normide puhul sama. Selgemad ja täpsemad peavad olema normid, mis võimaldavad isiku õigusi piirata ja isikule peale panna kohustusi.“¹⁷ Käesoleval juhul pole ÄS § 506 lg 4¹ puhul tegemist õigusi piirava normiga, sest ÄS § 160 lg 2 põhinormina annab alates 1.01.2011 täiendava õiguse loobuda osäihingu reservkapitalist ning ÄS § 506 lg 4¹ annab täiendavaid õigusi teatud juriidiliste isikute grupele (võimaluse mitte teha (koheselt) osäihingu põhikirjas reservkapitali suhtes muudatusi).

27. Eespool osas 3.1. jõudsin seisukohale, et ÄS § 506 lg 4¹ ei näe ette enne ja pärast 1.01.2011 asutatud osäihingute ebavõrdset kohtlemist reservkapitali nõuete osas. Teisalt, nagu käesolevast menetlusest ja justiitsministri vastusest nähtub, on küsimus ebavõrdsest kohtlemisest praktikas tõusetunud. Riigikohus on varem tunnistanud, et normi ühtne rakendamispraktika pole õiguselguse hindamisel määrav, kuid annab siiski kinnitust sellest, et normi adressaatideks olevad isikud on saanud asjakohase nõustamise abiga normi sisust aru.¹⁸ Sellest võib teha ka järelduse vastupidise olukorra kohta, nimelt et probleemid normi rakendamisel ei pruugi küll alati tähendada, et regulatsioon on põhiseadusega vastuolus õiguselgusetuse tõttu, kuid on kahtlemata kaalukaks argumendiks selle poolt.

28. Hea õigusloome tava ja sellest lähtuvat võimalikult suure õiguselguse nõuet arvestades ei peaks õigusnormi adrestaat (ehk antud juhul ilma reservkapitali regulatsioonita osäihingu põhikirja registreerida soovitud kandeavalduse tegija) kandma riisikot, et õigusnormi rakendaja, kes eelduslikult peaks rakendatavates õigusaktides normi adressaadist paremini orienteeruma, mingil põhjusel süstemaatiliselt tõlgendab õigusnormi valesti. Võimalik, et piisanud oleks ka asjakohasest koolitusest või märgukirjast registriosakondadele. Samas peab ka seadusandja tegema kohaseid pingutusi õiguselguse suurendamiseks seal, kus on näha, et normi adressaadid või rakendajad (heauskselt) järjepanu normist erinevalt aru saavad. Hea õigusloome tavast tulenevalt peab alati püüdlema veel suurema selguse poole.

29. Eeltoodu põhjal olen seisukohal, et ÄS § 506 lg 4¹ (kuni 11.11.2011 kehtivas redaktsioonis) ei ole vastuolus PS § 13 lg-st 2 tuleneva õiguselguse põhimõttega, kuna

¹² RKPJKo 12.01.1994 – RT I1994, 8, 129

¹³ Vt pikemalt Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn 2002, lk 124-128; T. Annus, Riigiõigus. Õpik kõrgkoolidele. Tallinn 2001, lk 73-94.

¹⁴ RKÜKo 28.10.2002, 3-4-1-5-02, p 31. Selles otsuses tsiteerib Riigikohus Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust Sunday Times vs. Ühendkuningriik. (26.04.1979, 6538/74, p 49; sama: RKPJKo 15.12.2005, 3-4-1-16-05, p 22.)

¹⁵ Vt RKPJKo 15.12.2005, 3-4-1-16-05, p 21 ja RKPJKo 22.02.2001, 3-4-1-4-01, p 17.

¹⁶ RKPJKo 15.12.2005, 3-4-1-16-05, p 23.

¹⁷ RKPJK 20.03.2006 otsus nr 3-4-1-19-10, p 30.

¹⁸ RKPJKo 15.12.2005, nr 3-4-1-16-05, p 24.

seaduse tekstist tulenevalt on õigusakti adressaadil võimalik piisava kindlusega selgusele jõuda selle sätte eelduste ja tagajärgede suhtes. Samas leian, et praktikas ilmnunud tõlgendusraskuste tõttu on Justiitsministeeriumi initsiatiiv kõnealuse normi täpsustamiseks olnud õigel kohal.

IV Kokkuvõte

30. Käesolevas normikontrolli menetluses jõudsin järeldusele, et ÄS § 160 lg 2 ja § 506 lg 4¹ ei näe ette enne ja pärast 2011. a asutatud osaühingute ebavõrdset kohtlemist. Samuti leidsin, et need sätted ei ole vastuolus õiguselguse põhimõttega ega võimalda seetõttu riigivõimu omavoli.

31. Võimalike eksimuste kõrvaldamiseks on kohtusüsteem loodud mitmeastmelisena, kus kõrgema astme kohtutel on pädevus korrigeerida võimalikud alama astme kohtu vead materiaalõiguse ja menetlusõiguse kohaldamisel. Ka kõnealuses kandemääruses on viidatud määruskaebevõimalusele. Määruskaebuses oleksite saanud vaidlustada kohtunikuabi võimalikku menetlusnormi rikkumist (kas ta oleks pidanud andma tähtaja kandeavalduses puuduste kõrvaldamiseks). Kaebeõiguse olemasolu tõttu ei anna ma õiguskantsleri seaduse § 19 lg 3 alusel hinnangut määrusele, s.t kas nimetatav puudused oleksid olnud kõrvaldatavad ja kas kohtunikuabi oleks pidanud andma TsMS § 596 lg 2 ls 1 kohaselt tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Kohese eitava kandemääruse põhjuseks võis olla see, et kohtunikuabi hinnangul olid puudused sellised, mida ilmselt ei olnud võimalik kõrvaldada. Lisaks oleksite konkreetse kohtuasja läbivaatamise käigus saanud kohtult taotleda sätete põhiseaduspärasuse kontrolli, kui ka kohus oleks nõustunud kohtunikuabi antud tõlgendusega, et ÄS § 160 lg 2 ja § 506 lg 4¹ võimaldavad enne ja pärast 2011. a asutatud osaühingute ebavõrdset kohtlemist.

Eeltoodud järelduste tõttu lõpetan Teie avaldusealuses asjas menetluse. Tänan Teid pöördumise ja praktikas esilekerkinud probleemist teavitamise eest!

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Teadmiseks: Justiitsministeerium